

UCHWAŁA Nr XIV/79/2019

RADY GMINY WIERZBNO

z dnia 6 grudnia 2019 r.

w sprawie zmiany Uchwały Nr XIII/71/2016 Rady Gminy Wierzbno z dnia 17 marca 2016 r w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzbno na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”-wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzbno na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 17 ust. 1 i 2 oraz art.18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396), po uzyskaniu uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz opinii Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie i Zarządu Powiatu Węgrowskiego Rada Gminy w Wierzbnie uchwała, co następuje:

§ 1. W załączniku nr 1 do uchwały Nr XIII/71/2016 Rady Gminy Wierzbno zmienia się treść pkt 3 ppkt 3.7 Infrastruktura techniczna – Gospodarka wodno-ściekowa w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wierzbno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Hanna Karczewska
WICEPREZYDENTKA
RADY GMINY

Hanna Karczewska

3.7 Infrastruktura techniczna

Gospodarka wodno-ściekowa

Ramy dla gospodarki wodno-ściekowej w Polsce określa Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437) oraz Ustawa Prawo wodne z dnia z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.). Zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków zależy od sieci rozdzielczej, czyli od dwóch sieci przesyłowych: sieci wodociągowej dostarczającej wodę i sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki. Podstawą dobrego funkcjonowania sieci przesyłowych jest kontrola i utrzymywanie ich w dobrym stanie oraz zapobieganie awariom poprzez bieżące naprawy i konserwacje.

Gmina Wierzbno, w ramach zadań własnych, odpowiada za budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej na swoim terytorium. Na terenie gminy stan i działania dotyczące zbiorowego dostarczania wody są na niezadowalającym poziomie zaawansowania.

Na terenie Gminy Wierzbno sieć wodociągowa ma łączną długość 30,25 km (wg danych Urzędu Gminy w Wierzbnie). Sieć eksploatowana jest w większości przez Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich w Węgrowie, a w części również przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie (wodociąg „Kałuszyn”). Liczba przyłączy wynosi 502. Od roku 2010 nastąpił przyrost jedynie o 12 sztuk (Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Węgrowskiego na lata 2012-2015).

Gmina Wierzbno nie posiada uregulowanego systemu zaopatrzenia w wodę. Gmina jest zwodociągowana w mniej niż 50%, co stanowi najniższy wynik w powiecie węgrowskim i nie zapewnia tym samym wystarczającego stopnia zabezpieczenia przeciwpożarowego. Nadal niezwodociągowane pozostają miejscowości: Soboń, Las Jaworski, Stary Dwór, Kazimierzów, Brzeźnik, Rąbież, Ossówno, Nadzieja, Wyglądówek, Adamów, Natolin, Sulki, Józefy, Skarżyn, Koszewnica, Orzechów, Filipy, Wąsosze, Wyczółki.

System zaopatrzenia w wodę bazuje na ujęciach wód piętra czwartorzędowego. Na terenie Gminy funkcjonują trzy odrębne wodociągi, wchodzące w skład zbiorowej sieci wodociągowej i ujmujące wody z ujęć położonych w obrębie Gminy: „Krypy”, „Wierzbno” i „Czerwonka”. Ponadto, wieś Majdan zaopatrywana jest w wodę przez nitkę wodociągu „Kałuszyn”, ujmującego wody z terenu gminy Kałuszyn. Podstawowe informacje na temat wodociągów na terenie Gminy Wierzbno przedstawiono w tabeli 3.7.1.

Tabela 3.7.1 Charakterystyka wodociągów na terenie Gminy Wierzbno [źródło: Jakość wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu węgrowskiego – stan na dzień 31.12.2014 r.; Ocena jakości wody z wodociągu publicznego Kałuszyn – protokół HK.411.34.2014]

Nazwa wodociągu	Dobowa produkcja wody	Miejscowości zaopatrywane na terenie Gminy Wierzbno	Ocena jakości wody
„Krypy”	52,1 m ³	Krypy, Karczewiec, Strupiechów	Przydatna do spożycia
„Wierzbno”	62,2 m ³	Wierzbno, Wólka, Świdno, Janówek, Cierpięta, Helenów, Jaworek	Przydatna do spożycia
„Czerwonka”	9,17 m ³	Czerwonka, Czerwonka Folwark	Warunkowo przydatna do spożycia ze względu na podwyższony poziom manganu
„Kałuszyn”	b.d.	Majdan	Przydatna do spożycia

Dobowa produkcja wody w wodociągach Gminy Wierzbno jest stosunkowo niewielka – w szczególności w przypadku wodociągu „Czerwonka”. Woda tego wodociągu została również oceniona pod koniec 2014 r. jako tylko warunkowo przydatna do spożycia, ze względu na podwyższony poziom manganu. W ostatnich latach występowały ponadto okresy, gdy woda wodociągu „Wierzbno” nie była zdatna do spożycia. W czerwcu 2013 roku nastąpiło skażenie wody tego wodociągu w wyniku podtopień – dn. 12.06.2013 r. sieć była chlorowana i mogła być wykorzystywana wyłącznie do celów technicznych aż do dn. 27.06.2013 r., gdy na podstawie decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgrowie podawana została uznana za zdatną do spożycia. Z kolei dn. 26.05.2015 r. woda w wodociągu „Wierzbno” uległa bakteriologicznemu skażeniu. Woda została ponownie stwierdzona jako zdatna do spożycia dn. 01.06.2015 r.

Korzystanie z wodociągów zapewnia bezpieczeństwo sanitarne poprzez dostarczanie wody pitnej dobrej jakości. Stała poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz zagwarantowanie dostarczania mieszkańcom Gminy Wierzbno odpowiedniej ilości wody o dobrych parametrach jakościowych jest priorytetowym celem władz Gminy w zakresie obszaru gospodarki wodno-ściekowej.

Mając na uwadze powyższe Gmina planuje szereg działań związanych z budową nowego wodociągu Czerwonka – Strupiechów w ramach którego przewiduje się:

1. Budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Filipy, Wąsosze, Orzechów, Wyczółki w latach 2019-2020. Planowana długość sieci wodociągowej 7,394 km, liczba planowanych przyłączy wodociągowych 86 szt. Realizacja zadania zapewni stały dostęp do wody dla 742 mieszkańców.
2. Budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Brzeźnik, Rąbież, Ossówno w latach 2020-2023.
3. Budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Skarżyn, Sulki, Józefy w latach 2020-2023.

4. Budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Soboń, Koszewnica w latach 2020-2023.

5. Budowę sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Wyględówek w latach 2020-2023.

Planowana do budowy sieć wodociągowa zapewni mieszkańcom dostawę wody w wymaganej ilości i pod pożądanym ciśnieniem, pozwoli na nieograniczony dostęp do wody o odpowiedniej jakości dla wszystkich użytkowników objętych działaniem wodociągu. Fakt ten ma duże znaczenie szczególnie teraz, kiedy okresy suszy występują coraz częściej i są coraz dłuższe. Rozbudowa sieci wodociągowej istotnie podniesie jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne, co z pewnością pozytywnie wpłynie na stan zdrowia użytkowników sieci. Dostępność zasobów wodnych w odpowiedniej ilości i o właściwej jakości jest podstawą rozwoju ekosystemów wodnych i od wody zależnych, decyduje o warunkach życia ludzi i rozwoju gospodarczym gminy. Postępujący proces budowy, rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w gminie, wzrost liczby przyłączy oraz poprawa jakości obsługi klientów przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne istotnie wpływa na poprawę życia mieszkańców. Obecność sieci wodociągowej istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność osiedleńczą dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Przeważająca część gospodarstw, nie objęta siecią wodociągową, opiera się na poborze wody z indywidualnych ujęć lokalnych, ujmujących najczęściej płytkie poziomy wód podziemnych. Stwarza to problem stałych lub okresowych deficytów wody, a także znacznej podatności na zanieczyszczenia. W związku z tym niezwykle ważny jest odpowiedni dobór lokalizacji studni (zasobny i dobrze izolowany poziom wodonośny zmniejsza ryzyko wysychania oraz stopień podatności na zanieczyszczenie), a także ich regularna konserwacja i kontrola jakości wody. Znaczenie ma również edukacja ekologiczna ludności w zakresie optymalizacji zużycia wody, zwłaszcza oszczędzania jej w okresach suszy, a także zagrożenia wynikającego z odprowadzania zanieczyszczeń do wód.

Gmina Wierzbno nie jest skanalizowana i nie posiada większej, zbiorczej oczyszczalni ścieków. Gospodarka ściekowa opiera się na użytkowaniu przez mieszkańców indywidualnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, tzw. szamb. Na terenie całej Gminy jest 355 takich zbiorników. Tylko 4 gospodarstwa posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków. W nadchodzących latach planuje się budowę dwóch oczyszczalni ścieków: przy Zespole Szkół w Krypach oraz przy Zespole Szkół w Wierzbnie. Oprócz tego Gmina powinna wspierać zakładanie indywidualnych oczyszczalni przydomowych.

Wszyscy użytkownicy szamb mają obowiązek systematycznego ich opróżniania – tak, by nie dopuścić do przepełnienia i wylewania się nieczystości na powierzchnię terenu. Wywóz może być przeprowadzany jedynie przez wyspecjalizowane firmy.

Gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych w przypadku wystąpienia w nich nieszczelności prowadzi do przedostawania się zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby. Ponadto, przewóz odebranych ścieków pojazdami asenizacyjnymi (tzw. szambiarkami) w przypadku awarii może również prowadzić do wycieku. Brak kanalizacji zbiorczej może w związku z tym skutkować odprowadzaniem części ścieków bezpośrednio do środowiska bez poddania ich procesom oczyszczania; co stanowi bardzo duże zagrożenie. Główne działania zaradcze, jakie powinny zostać w związku z tym podjęte przez Gminę, to budowa sieci kanalizacyjnej oraz zbiorczej oczyszczalni ścieków, a także pomoc w likwidacji szamb i w zakładaniu przydomowych oczyszczalni ścieków.

Podsumowanie - analiza SWOT:

Mocne strony:

- Zwodociągowana część miejscowości gminnych

Słabe strony:

- Brak kanalizacji
- Niski stopień zwodociągowania
- Duża ilość zbiorników bezodpływowych i ryzyko ich nieszczelności
- Bardzo mała ilość przydomowych oczyszczalni ścieków
- Okresowe problemy z jakością wody wodociągowej
- Brak odpowiedniego zabezpieczenia przeciwpożarowego

Szanse:

- Budowa sieci kanalizacyjnej
- Budowa zbiorczej oczyszczalni ścieków
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- Rozbudowa sieci wodociągowej
- Regularna kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia
- Kontrola jakości wód pobieranych z ujęć indywidualnych
- Właściwa lokalizacja ujęć indywidualnych (studni)
- Rejestr odprowadzania ścieków i inwentaryzacja szamb
- Możliwość pozyskania dofinansowań na cele inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
- Edukacja mieszkańców w zakresie zmniejszenia zużycia oraz ograniczenia zanieczyszczenia wód

Zagrożenia:

- Wysychanie studni indywidualnych i zanieczyszczanie ich wód
- Zanieczyszczenie wód i gleb spowodowane nieszczelnościami zbiorników bezodpływowych
- Możliwość znacznego zanieczyszczenia w przypadku wycieku, np. w wyniku awarii w trakcie przejazdu szambiarki

WICEPRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Karczewska Hanna
Hanna Karczewska